

Silva Viilup

From: Silva Viilup
Sent: 6. detsember 2017. a. 16:52
To: 'Eero Janson'
Subject: RE: Kohanemisprogrammi taotlusvooru otsus
Attachments: Lisa 9 Avaliku projektikonkursi taotluse ....pdf

Tere!

Käskkirjas viidatakse avaliku projektikonkursi taotluse hindamise kontroll-lehel olevatele punktidele. Antud kontroll-leht on Siseministeeriumi protseduurireeglite Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi vahendite kasutamiseks perioodil 2014–2020 lisa 9 ning leitav manusest. Nimetatud kontroll-lehel olevad hindamiskriteeriumid vastavad AMIFI kolmanda taotlusvooru toetuse taotlemise juhendi (edaspidi juhend) punktile 3.2 (alates lk 16), mis on leitav aadressil https://www.siseministeerium.ee/sites/default/files/dokumendid/VVO/AMIF-ISF/Integ_3_voor/juhend_toetuse_taotlejale.pdf. Olemuslikult kontroll-leht ei sisalda midagi uut, ainult juhendis on liigendamine alfabeetiline (A, B, C, D koos alaselgitustega), kontroll-lehel on toodud numbriliselt ning viidetega toetuse taotlemise vormile.

Et hindamine oleks piisavalt laiapõhjaline ja objektiivne, moodustas siseminister hindamiskomisjoni vastava ala ekspertidest, kes kinnitasid hindama asudes oma erapooletust ja sõltumatust. Antud juhul hindasid taotlusi kolm sisulist hindajat ning hindamistulemuse saamiseks arvutatakse hindajate hinnangute põhjal aritmeetiline keskmine. See annab võimalikult üldise tulemuse ning tagab, et lõplik punktisumma ei ole liialt mõjutatud ühe hindaja poolt antud hinnangust. Kui hindaja arvestab taotluse punktisummast punkte maha, siis tema jaoks ei vastanud taotlus täielikult hindamiskriteeriumile või ei olnud taotluses teemat piisavalt põhjalikult kirjeldatud, et vastavust hindamiskriteeriumile ammendavalt hinnata. Hindajad lähtuvad taotlusvooru juhendist, mille kohaselt taotluses peab kirjeldama juhises toodud nõutele vastavust ning tingimuste ja eesmärkide saavutamist (juhendi lk 13), hindajad ei lähtu eeldusest, et kui juhendis on toodu kohustus, siis selles osas kirjeldust ei ole vaja esitada.

Käskkirjas ongi toodud need põhjendused, mis osas mingi hindaja arvates taotlus ei vastanud hindamiskriteeriumide alapunktidele ja miks. Et taotlejal oleks arusaam, millised olid hindaja(te) arvates vajakajäämised, on käskkirjas ka põhjendused esile toodud, mitte ainult viidatud, et ei vasta (osaliselt) mingile hindamiskriteeriumi punktile. Iga vajakajäämine on võtnud mingi arvu punkte vähemaks, mis ei tähenda aga, et taotlus ei vastanud nõuetele, seda näitab ka saadud punktide suur arv – 100st punktist 86,66 punkti. Kuid aritmeetiline keskmine jäi madalamaks teisele taotlejale antud punktide keskmisest hindest.

Tingimused ja juhendid kehtestati enne taotlusvooru väljakuulutamist, kuid kordushindamist protseduurireeglites ette nähtud ei ole, mistõttu seda läbi viia ei saa. Taotluse rahastamata jätmise käskkirja on tõepoolest võimalik vaidlustada vaid halduskohtus.

Tervitades

Silva Viilup

välisvahendite osakonna nõunik
Siseministeerium

612 5180 | 587 07538

Pikk 61, 15065 Tallinn

From: Eero Janson [mailto:eero@pagulasabi.ee]
Sent: Saturday, December 02, 2017 2:09 PM
To: Silva Viilup <Silva.Viilup@siseministeerium.ee>
Subject: RE: Kohanemisprogrammi taotlusvooru otsus

Tere!

Aitäh vastuse eest. Juhendis on välja toodud üldised hindamiskriteeriumite plokid, mitte hindamisinstrument ise, mille punktidele viidatakse käskkirjas. Kui nendele juba viidatakse, siis sooviksime ka teada, mis on nende punktide taga.

Kuid isegi ilma hindamisinstrumenti nägemata ja sellele käskkirjale tuginedes leiame, et käskkirjas väljatoodud tagasiside on olulisel määral pealiskaudne, asjakohatu ja mittepõhjendatud. Tagasisidest kumab läbi, et taotlust on hinnatud pigem tehniliselt, mitte kui sisulist tervikut. Kuna käskkirjas olnud tagasiside oli aluseks ka punktisumma formeerumisele, siis taotleme taotluse kordushindamist uute hindajate poolt. Kas ma saan õigesti aru, et sellist kaebust ja nõuet on võimalik esitada üksnes halduskohtu kaudu?

Toome siin välja ka mõned olulisemad puudujäägid hindamises, mis käskkirjas esitatud tagasisidest lähtuvad:

- *“Miks koolitust üldiselt ehk ühiskonna vajadustest lähtuvalt vaja on”* – Taotlejal ei saa lasuda kohustust selgitada, miks Siseministeerium on loonud rahvusvahelise kaitse saajatele suunatud kohustusliku kohanemisprogrammi. Koolituste ühiskondlik vajadus on põhjendatud kohanemisprogrammi määruse vastuvõtmisega. Nagu käskkirjast ka nähtub, on taotluses põhjalikult analüüsitud konkreetse lähenemise vajalikkust ja põhjendatust. Leiame, et projekti vajalikkus on piisava põhjalikkusega lahti kirjutatud ning selline tagasiside ei ole asjakohane.
- *“Taotluses on vähesel määral kirjeldatud, millisel põhjusel on otsustatud kasutada valitud 4-1 lahendust”* – Kohanemisprogrammi määruises ega ka taotlusvooru juhendis ei ole selgitatud, miks ja mille alusel arvatuna peetakse koolituse optimaalseks mahuks 14-18 tundi. Leiame, et kõnealuses taotluses on põhjalikult selgitatud, miks on vaja ajaliselt pikemat ja hajutatumat koolitust, sh viidates kontsentrisuse põhimõttele, rohkem aega nõudvatele interaktiivsematele õppemeetoditele ning puht-tehnilisele võimatusele katmaks kõiki määruises väljatoodud teemasid mõne päeva jooksul. Seetõttu leiame, et antud tagasiside ei ole asjakohane.
- *“Taotlusest ei ilmne piisavalt arusaadavalt, millist lisandväärtust annab linnaekskursioon, peale linna ajaloo tundmise”* – Linnaekskursiooni eesmärkide juures on välja toodud ka muid põhjusi kui linna ajaloo tundmine (mis ei ole mitte kuidagi esile tõstetud), sh orienteerumisoskuse parandamine kodulinnas liikumiseks, linnaruumi tundmine ja hoomamine, oluliste kohtade ja asutuste tundmine ja asukohtade teadmine, linnas toimuvate sündmuste tundmine. Seetõttu leiame, et taotluse hindaja on taotlust lugenud pealiskaudselt ning antud tagasiside ei ole asjakohane. Samuti juhime tähelepanu, et “linna tutvustav ekskursioon” on eraldiseisva tegevusena välja toodud ka kohanemisprogrammi lisa 6.

- *“Ebapiisavalt on põhjendatud eesmärkide seadmise osa metoodilist seost koolitusega, see tähendab - kuidas aitab eesmärkide seadmine metoodiliselt omandada õpitud”* – Eesmärkide seadmise vajalikkuse põhjendus ja seos ülejäänud koolitusega on esitatud taotlusvormis: eesmärkide seadmine aitab osalejatel panna 4 päeva jooksul omandatu isiklikku konteksti ning annab aega vaadata oma järgmisi samme, samuti on taotlusvormis viidatud vajadusele seostada kohanemiskoolitust tugevamalt ülejäänud tugiteenustega. Isiklike eesmärkide seadmine sellisel kujul on sotsiaaltöös teada-tuntud praktika.
- *“Taotleja ei arvesta tegevuste planeerimisel vajadusega kaasata koolitusmaterjalide väljatöötamisse või koostatud materjalide õigsuse kontrollimisse teisi osapooli”* – Tagaside on arusaamatu ja põhjendamatu, kuna taotlemise juhendis oli teiste osapoolte kaasamise nõue sisse kirjutatud kohustusena, mis loogiliselt võttes ei vaja taotluses veel eraldi väljatoomist, kuna on iseenesest mõistetav.
- *“Kohanemiskoolituse aegade planeerimisel arvestab taotleja pigem ümberasustamise või -paigutamise raames vastuvõetud inimestega, kui tavarände teel tulijatega, mis tähendab, et taotleja ei arvesta võimalusega, et rahvusvahelise kaitse saaja võib näiteks töötada”* – Taotlusvormis ei ole mitte kusagil viidatud eraldi ümberasustamise või -paigutamise raames vastuvõetud inimestele. Taotluse juhendis oli ühe nõudena välja toodud, et “Koolituspäevad peavad toimuma nii tööpäevadel kui nädalavahetustel”. Seega on töötamisega mittearvestamine taotlusvooru juba sissekirjutatud ning taotlejalt ei saa nõuda ministeeriumi otsuse põhjendamist. Leiame, et selline tagasiside on asjakohatu ja mittepõhjendatud.
- *“Piisavalt põhjalikult ei ole kajastatud koolituse olulise osa, väär- ja kuritegude, teemasid”* – Väär- ja kuritegude osa on kaetud esimeses koolitusplokis “Tere tulemast! Sissejuhatus Eesti ühiskonda” ning taotluses on põhjalikult lahti kirjutatud, kuidas neid teemasid käsitletakse ja neile lähenetakse. Koolituskavas on läbivalt olemas koolitusplokide seosed kohanemisprogrammi määruse lisa 6 punktidega.
- *“Ühtlasi ei ole selge, kuidas kavatakse koolitusel kasutada juba väljatöötatud koolitus- ja metoodilisi materjale, sealhulgas teadmiste teste”* – Taotlusvooru juhend ei sätestanud kohustust kasutada olemasolevaid materjale, mistõttu on selline tagasiside asjakohatu. Lisaks ei saaski ministeerium nõuda taotlusvoorus olemasolevate koolitus- ja metoodiliste materjalide kasutamist, kui taotlejatel ei ole nendele eelnevat ligipääsu. Sellisest (tagantjärele esitatud) nõudest võiks välja lageda, et taotlusvoor oli teadlikult suunatud ühele konkreetsele (s.o senisele) teenusepakkujale.
- *“Lisaks ei arvesta taotleja koolitusmaterjali kooskõlastamiseks vajaliku ajavaruga”* – Taotlusjuhendi järgi saab projekt alata kõige varem jaanuaris 2018 ning koolituste läbiviimist peab alustama hiljemalt märtsis 2018, seega ei ole ministeerium lubanud jätta rohkemat ajavaru kui 2 kuud. Leiame, et selline tagasiside on asjakohatu.
- *“Puudulikult on kirjeldatud sihtrühma koolitustele kaasamist ning tegevusi sihtrühmani jõudmiseks”* – Antud tagasiside on arusaamatu ja ebaselge. Tegemist on kohustusliku koolitusega, kuhu kaitse saajaid suunab nii PPA kaitsestaatust andes kui ka teised teenusepakkujad klientitöö käigus. Taotlusvormis on lahti kirjutatud infomaterjali sisu ja selle levitamine partnerite kaudu.
- *“Jääb ebaselgeks, milline on projekti laiem mõju sihtrühmale ja sisuline mõju kokku puutuvatele organisatsioonidele, mida taotleja taotluses välja toob”* – Tagasiside on arusaamatu ja pealiskaudne. Projekti laiem mõju sihtrühmale on põhjalikult lahti kirjutatud projekti vajaduse põhjenduse juures (9.3). Nõue lahti kirjutada projekti mõju teistele organisatsioonidele on asjakohatu, kuna teised organisatsioonid ei ole taotlusvooru järgi projekti sihtrühm.
- *“Samuti ei ole nii väheste koolituste korraldamine väljaspool Tallinna ja Tartu kaheaastase perioodi jooksul realistlik”* – Taotlusjuhendis ei ole antud juhiseid, kuidas tulevikku ennustada, seetõttu ei saa seda oodata ka taotlejatelt. Jääb arusaamatuks, mille alusel on hindaja hinnanud, et 30-40 koolitusest nelja (10%) korraldamine väljaspool kahte suuremat linna ei ole realistlik – taotluses esitatud hinnang tugineb senistele kogemustele ja praegusele inimeste paiknemisele (90% pagulastest elab Tallinnas). Hindaja jätab tähelepanuta selle, et projektieelarves on ette nähtud vahendid majutuseks ja transpordiks, juhul kui osalejad tulevad väljastpoolt Tallinnat ja Tartut. Seega ei ole antud tagasiside mitte kuidagi põhjendatud.
- *“Samas ei planeeri taotleja /—/ tõlkekulusid juhtudeks, kui koolitust ei ole võimalik läbi viia vene, inglise või araabia keeles”* – See märkus on asjakohane ja kui see on taotleja kohustus, tuleb sisse viia vastav eelarvemuudatus. Samas soovitame üle vaadata ka taotluse juhendi, mis on *märkimisväärselt* ebaselge nii sisult kui struktuurilt ning mis ütleb muuseas, et “Igas lisanduvases keeles pakutavate koolituste koolitusmaterjalide tõlkimise ja toetuse saajale kättesaadavaks tegemise eest vastutab Siseministeerium”. Nõue, et lisanduvates keeltes üks osa tõlkest korraldatakse ministeeriumi enda poolt muudest vahenditest ning teine osa tuleb korraldada taotleja enda poolt, tuleks taotlusjuhendis selgelt välja tuua.

Kui otsuse edasikaebamine on võimalik üksnes halduskohtu kaudu, siis oleme valmis need punktid veel põhjalikumalt kohtusse esitatava kaebuse jaoks lahti kirjutama. Kuna käskkirjast lähtuvaid puudujääke hindamises on nõnda palju, siis peame edasikaebamist õigustatuks ja vajalikuks, isegi kui see lõpptulemust ei muuda.

Tervitades

Eero Janson

Juhataja / Director

Eesti Pagulasabi / Estonian Refugee Council

eero@pagulasabi.ee

mob: +372 517 4334

On 1 December 2017 at 12:28:59, Silva Viilup (silva.viilup@siseministeerium.ee) wrote:

Tere!

Täna päringu eest.

Taotluste sisulist hindamist on kirjeldatud toetuse taotlejale mõeldud juhendi (taotlusvooru info juures lehel www.amif.ee) punktis 3.2. Seal on välja toodud hindamiskriteeriumid ning neile vastavad punktid.

Heade soovidega

Silva Viilup

välisvahendite osakonna nõunik

Siseministeerium

612 5180 | 587 07538

Pikk 61, 15065 Tallinn

From: Eero Janson [<mailto:eero@pagulasabi.ee>]
Sent: Thursday, November 30, 2017 10:39 AM
To: Silva Viilup <Silva.Viilup@siseministeerium.ee>
Subject: Kohanemisprogrammi taotlusvooru otsus

Tere!

Saime SiM-ist otsuse meie kohanemisprogrammi projektitaotluse rahuldamata jätmise kohta. Otsuses oli läbivalt viidatud punktide kaupa hindamiskriteeriumitele, seega palun teha meile kättesaadavaks vastav hindamisinstrument, mis nendele punktidele vastab. Mitmed väljatoodud puudujäägid on konteksti arvesse võttes (nt et tegemist on ministri määrusega kehtestatud kohustusliku koolitusega) küllalt kummalised ning tulemus seda üllatavam, seetõttu soovime põhjalikult tutvuda hindamiskriteeriumitega ning kaaluda siis edasisi võimalusi.

Tervitades

Eero Janson

Juhataja / Director

Eesti Pagulasabi / Estonian Refugee Council

eero@pagulasabi.ee

mob: +372 517 4334

